

अँग्रोमेट अँडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,
कृषी हवामानशास्त्र वभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९

कृषी महा वद्यालय, पुणे ४११ ००५

ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला स मतीची साप्ताहिक बैठक दि. ०६/०८/२०२४

जिल्हा : पुणे

मागील आठवड्याचे हवामान :

मागील आठवड्याचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवड्यात कमाल तापमान २४.८ ते २८.१ अंश सेल्सिअस तर कमान तापमान २२.५ ते २३.३ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८४ ते ९७ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ७६ ते ९३ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी २.८ ते ६.७ क.मी. होता.

हवामान अंदाज : पुढील पाच दिवसात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान २८ ते ३० अंश सेल्सिअस, तर कमान तापमान २२ ते २३ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहिल. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८७ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ७२ टक्के दरम्यान राहिल. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी २१ ते २३ क.मी. दरम्यान राहिल. आकाश पूर्णतः ढगाळ राहिल. वा-याची दिशा नैऋतेकडून ईशान्येकडे राहिल.

मागील आठवड्यातील हवामान (३१/०७/२०२४ ते ०६/०८/२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (०६/०८/२०२४ ते १०/०८/२०२४)				
31	1	2	3	4	5	6	दिनांक	7	8	9	10	11
29.3	1.9	11.0	16.4	16.2	38.7	4.7	पाऊस (ममी)	35	41	44	39	35
27.6	27.3	28.1	25.6	27.5	24.8	27.9	कमाल तापमान(अं.से.)	28	28	28	29	30
22.5	23.1	22.7	22.8	22.5	23.3	22.7	कमान तापमान(अं.से.)	23	23	22	22	23
							ढग स्थिती (आकाश)	8	8	8	8	8
97	95	92	90	93	84	88	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	85	86	88	89	87
84	76	92	90	93	82		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	69	68	74	77	70
2.8	4.0	5.3	5.6	5.4	6.7	4.8	वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	22	23	21	21	23
							वाऱ्याची दिशा (अंश)	248	248	248	248	248

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृषि वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट, २०२४ दरम्यान काही ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे. ईशारा : भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र , मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट, २०२४ दरम्यान घाट क्षेत्रात तुरळक ठिकाणी जोरदार पावसाची शक्यता असून दिनांक ०७ व ०८ ऑगस्ट, २०२४ रोजी जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा , मेघगर्जना, वजांसह पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक ११ ते १७ ऑगस्ट, २०२४ दरम्यान ➤ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.

		➤ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> घाट क्षेत्रात तुरळक ठिकाणी जोरदार पावसाची शक्यता असल्याने शेतातील पावसाच्या पाण्याची निच-याची व्यवस्था करावी. पावसाची शक्यता असल्याने पक्व झालेली पकांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या शेतमालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. काढलेली पके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्यरीत्या ताडपत्रीने झाकून ठेवावीत. पाऊसापासून बचावासाठी उघड्यावरील धान्य सुरक्षित स्थळी हलवावे. पावसाचा अंदाज बघून पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी स्टिकरसह करावी. शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमन सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. शेतकरी बंधूंनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. तसेच शेतकरी बंधूंनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करीता दा मनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. पडणा-या पावसाचे पाणी शेतात साठवण्यासाठी/मुर वण्यासाठी उपाय योजना करावी.
खरीप हंगाम	आंतरमशागत	पकामध्ये मशागतीयोग्य परिस्थिती असल्यास लोखंडी कोळप्याने कोळपणी कंवा खुरपणी करावी. त्यामुळे तण नियंत्रण व ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
भात	पक वाढीची अवस्था	ज्या ठिकाणी लागवड केलेली रोपे प्राथमिक अवस्थेत आहेत तेथे २-३ सें.मी पाण्याची पातळी ठेवावी.
तूर	पक वाढीची अवस्था	तूर पक ४५ दिवसांचे झाल्यानंतर शेंडे ५ सेमी वरु न खुडावेत. आवश्यकतेनुसार कोळपणी कंवा खुरपणी करावी त्यामुळे तण नियंत्रण व तणाचे अन्वद्रव्यासाठी पकांशी स्पर्धा होणार नाही व ज मनीतील ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
सोयाबीन	फुलोरा अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे पकावर खोडमाशीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास त्याच्या नियंत्रणासाठी क्लोरानट्रानिलीप्रोल १८.५ एस.सी. २.५ मली प्रति १० लटर पाण्यातून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी घ्यावी. पाने खाणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी पकामध्ये हेक्टरी ५ या प्रमाणे स्पोंडोल्युरचा वापर करून फरोमोन सापळे लावावेत. शक्य असल्यास प्रकाश सापळ्यांचा वापर करावा.
मुग उडीद	फुलोरा अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे रस शोषणार्थी कडीच्या नियंत्रणासाठी २ मली इमेडॉक्लो प्रड १७.८ % ईसी प्रति १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे.
मका	पक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे मका पकात खोड कीड नियंत्रणासाठी फोरेट १०% दाणेदार कटकनाशक हेक्टरी १० कलो प्रमाणे मातीत मसळावे. मका पकास पेरणीनंतर ४० ते ४५ दिवसांनी नत्र ४० कलो प्रति हेक्टरी या प्रमाणात नत्र द्यावे.
कापूस	पाते लागणे अवस्था	पकामध्ये मशागतीयोग्य परिस्थिती असल्यास पीक तण वरहित ठेवण्यासाठी कुळवाच्या पाळ्या द्याव्यात. सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे पेरणी होऊन १५ दिवसच्या वर झालेल्या कापूस पकावरील रस शोषणाऱ्या कडीच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी पावसाचा अंदाज पाहून व पावसाची उघडीप बघून करावी तसेच पेरणी झालेल्या कापूस पकावरील हिरव्या अळीच्या नियंत्रणासाठी हेक्टरी ५ फेरोमोन सापळे उभारावेत.
ऊस	लागवड अवस्था	अडसाली ऊस लागण करताना बुरशीजन्य रोग व खवले कड याच्यापासून प्रतिबंधासाठी ऊस बेणे लागणीपूर्वी १०० लटर पाण्यात डायमेटोएट ३० % प्रवाही २६५ मली मसळून १० मनिटांसाठी बुडवून ठेऊन बेणे प्रक्रिया करावी. ॲसेटोबॅक्टेर आण स्फुरद वरघळ वणारे जीवाणू संवर्धक अनुक्रमे १० कलो आण १.२५ कलो प्रति १०० लटर पाण्यात मसळून तयार केलेल्या द्रावणात ऊसाच्या टिपच्या ३० मनिट बुडवून नंतर लागण करावी त्यामुळे नत्रखतामध्ये ५० % ची तर स्फुरदखतामध्ये

		२५ % बचत होते.
भेंडी व टोमॅटो	फळधारणा	भेंडी व टोमॅटोवरील फळपोखरणा-या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी कडलेली फळे मातीत पुरून टाकावीत तसेच डेल्टामेथीन २.८ % ईसी ८ मली कंवा क्विनॉलफॉस २५ % ईसी २० मली कंवा लॅम्ब्डा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी ६ मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.
केळी		बागेतील ज म न स्व.च्छ५ व भुसभु शत ठेवावी. त्यावकरिता उभी आडवी कुळवणी करावी. दर ३ महिन अंतराने टीचणी बांधणी करावी. झाडांना मातीची भर द्यावी. केळीच्याय बुंध्यांुलगत अनेक पले येऊ लागतात. ती वेळच्याू वेळी धारदार कोयत्याने निय मत काढून टाकावीत. केळीची रोगग्रस्त पाने कापून बागेबाहेर नष्ट करावीत. हिरवी पाने कापू नयेत. आवश्यकता भासल्याोस झाडास आधार द्यावा.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जंताच्या व व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/ टोचून घ्यावे. पावसाळ्यात जनावराना ओला चारा अति प्रमाणात दिल्यामुळे जनावरांचे पोट फुगते त्यामुळे ओला चारा योग्य प्रमाणात द्यावा. शेळ्याना गोचीड व पसवा यांपासून त्रास होऊ नये म्हणून डेल्टामे थन हे रसायन असलेले (उदा.ब्युटॉक्स) द्रावण पशू वैद्यकाच्या सल्ल्याने गोठ्यात व शेळ्यांच्या अंगावर फवारावे. पावसाळ्यात जनावरांच्या गोठ्या भोवती पाणी साठणार नाही तसेच गोठ्यात ओलसरपणा राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. जनावरांच्या पण्याच्या टाकयामध्ये पावसाचे वाहत आलेले पाणी जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पाण्याच्या हौदांची निय मत स्वच्छता करून चुना लाऊन घ्यावे.
*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी.		

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादे शक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : -

ठिकाण : कृ.म. व., पुणे.

दि. : ०६.०८.२०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
प्रमुख, कृ ष हवामानशास्त्र वभाग, कृ.म. व., पुणे